

1. INLEIDING

Bureau de Helling is het wetenschappelijk bureau van GroenLinks. Het bureau levert een bijdrage aan de ontwikkeling van het groene en linkse gedachtegoed, inclusief de programmatische ontwikkeling van GroenLinks. Als onafhankelijke denktank brengt het bureau wetenschappers, denkers, praktijkexperts en politici bijeen rond maatschappelijke vraagstukken. Het bureau wil relevant zijn voor GroenLinkers op lokaal, nationaal en Europees niveau, maar ook voor doelgroepen die niet direct aan GroenLinks zijn verbonden. Het bureau mengt zich in het publieke debat, onder meer door elk kwartaal een tijdschrift uit te geven, artikelen te publiceren, zowel op zijn website als in andere media, en conferenties en symposia te organiseren.

In 2018 kennen de activiteiten van Bureau de Helling twee 'rode draden': (on)gelijkheid en duurzaamheid. We weven deze rode draden door de activiteiten die we ondernemen rond maatschappelijke uitdagingen zoals de transitie naar een circulaire economie, de woningmarkt en de sturing van technologische ontwikkeling. We kijken naar de lange termijn, maar spelen ook in op belangrijke ontwikkelingen in beleid, zoals de invoering van de Omgevingswet en een nieuw Klimaatakkoord.

Per 1 november 2017 heeft Bureau de Helling een nieuwe directeur. Onder zijn bezielende leiding zal het bureau zich verder ontwikkelen en (her)positioneren. De afgelopen anderhalf jaar heeft het bureau onder leiding van een interim-directeur gefunctioneerd.

In 2018 wordt een nieuwe meerjaren strategie geïntroduceerd. Deze strategie geeft richting aan de activiteiten van het wetenschappelijk bureau. Op basis van heldere keuzes, transparante indicatoren en concrete doelstellingen wordt aan de kwalitatieve en kwantitatieve groei van het bureau gewerkt. Deze nieuwe strategie ligt ten grondslag aan dit (herziene) jaarplan 2018.¹

De internationale activiteiten van het bureau ter versterking van democratische waarden en structuren zijn sinds 1 januari 2016 ondergebracht bij een aparte rechtspersoon, met de naam Bureau de Helling Democracy Development Abroad. Deze stichting schrijft een eigen jaarplan.

2. PROGRAMMA 2018

Het wetenschappelijk bureau kiest, als onafhankelijke denktank en expertisecentrum op het gebied van groene en linkse oplossingen voor maatschappelijke

¹ Dit Jaarplan is een herziening van het in oktober 2017 opgestelde Jaarplan 2018. De herziening is gebaseerd op de in maart 2018 vastgestelde strategie 2018-2021 van het wetenschappelijk bureau.

vraagstukken, voor een werkwijze die projectmatig en thematisch gedreven is. We werken daarom langs drie lijnen: Lange termijn visieontwikkeling, middellange termijn standpuntontwikkeling en korte termijn rapportages.

Naast deze projecten werkt het wetenschappelijke bureau samen met de partij GroenLinks aan de programmatische ontwikkeling van de partij. Dat doen we door betrokkenheid bij het opstellen van verkiezingsprogramma's en de opbouw van kennis binnen de partij. Tenslotte brengt het wetenschappelijk bureau een tijdschrift uit, de Helling, waarin voorbij de actualiteit naar maatschappelijke trends en politieke ontwikkelingen wordt gekeken, die voor progressief, groen Nederland stof tot nadenken en debat geven.

De keuze van thema's waar in 2018 aan wordt gewerkt is tot stand gekomen na consultatie bij actieve GroenLinks politici op nationaal en internationaal niveau. Deze consultatie leverde een *shortlist* met onderwerpen op, die gerelateerd is aan de gekozen thema's.

2.1. Lange termijn visieontwikkeling

2.1.1. Circulaire samenleving

In 2018 zet Bureau de Helling zijn activiteiten rond de circulaire economie voort. Bij dit thema komen de rode draden 'duurzaamheid' en 'ongelijkheid' samen. Het terugdringen van de verspilling van natuurlijke hulpbronnen is een kwestie van intergenerationele én intragenerationele rechtvaardigheid. Huidige generaties moeten ervoor zorgen dat productie en consumptie niet langer de draagkracht van de aarde overschrijden, zodat toekomstige generaties over voldoende hulpbronnen beschikken om in hun behoeften te voorzien. Binnen de 'planetaire grenzen' dienen de beschikbaar hulpbronnen eerlijker verdeeld te worden tussen de bewoners van rijke en arme landen.

In 2018 gaat het WB een scenario voor een circulair Nederland in 2050 uitwerken. Hoe leven, werken en consumeren we in een samenleving die geen grondstoffen meer verspilt, geen afval meer produceert en op schone energie draait? We zullen zo'n scenario *crowdsourcen*, in bijeenkomsten met experts, visionairs, praktijkmensen en leden/sympathisanten die willen participeren in 'GroenLinks als beweging'. Ook is het mogelijk om het scenario te *backcasten*: welke politieke stappen moeten in de komende jaren al gezet worden om een circulaire economie in 2050 te verwezenlijken?

De Tweede-Kamerfractie verwacht haar voordeel te kunnen doen met zo'n 2050-scenario bij haar pleidooien om vaart te maken met de circulaire economie. We zoeken tevens samenwerking met het Milieunetwerk GroenLinks. Voor het najaar van 2018 staat een gezamenlijke conferentie over circulair bouwen gepland. (De bouwsector is verantwoordelijk voor de helft van het grondstoffenverbruik in Nederland.) Een deel van deze conferentie wordt gewijd aan het invullen van het 2050-scenario. Uiteraard komt ook de wisselwerking met andere actuele uitdagingen op het gebied van wonen aan de orde: het ledigen van de woningnood en het aardgasvrij maken van de woningvoorraad.

Net zoals in 2017 zal Bureau de Helling in 2018 de kansen grijpen om bij te dragen aan de gedachtevorming over grondstoffen en de circulaire economie binnen de Europese Groenen, door zich te mengen in de discussie over resoluties van de Europese Groene Partij en/of door artikelen te schrijven voor de *Green European Journal*.

output	timing	outcome	impact
3 bijeenkomsten met in totaal 250 bezoekers	Q 2,3,4	Verbetering van het 2050-scenario. Sterkere profilering van BdH en GroenLinks op het thema circulaire economie. Steviger netwerk BdH.	
Debat op website met 1000 bezoekers en 20 actieve bijdragen	Q 3,4	Idem.	
3 publicaties in externe media met 10.000 bereik onder primaire doelgroep	2018	Idem.	
Publicatie boek, met 500 oplage en 300 bereik onder de doelgroep	2019	Politieke vertegenwoordigers van GroenLinks nemen meer initiatieven rond de circulaire economie en kunnen daarbij een aanstekelijk verhaal vertellen. 10 van hen verwijzen daarbij naar het 2050-scenario of het project. Meer voortrekkers van de circulaire economie in het bedrijfsleven zien in GroenLinks een bondgenoot.	GroenLinks draagt vaker bij aan vooruitstrevende maatregelen rond afval en grondstoffen, op meerdere politieke niveaus. Deze versterken de rendabiliteit van circulair ondernemen.

2.1.2. Technologie-agenda

De technologieagenda van GroenLinks is op sommige punten (*cleantech*, digitale vrijheid) beter ontwikkeld dan op andere (robotisering, kunstmatige intelligentie, biotechnologie). Bureau de Helling gaat in 2018 een bijdrage leveren aan een bredere groenlinkse technologieagenda.

In februari 2018 organiseert Bureau de Helling samen met de Eerste Kamerfractie van GroenLinks een conferentie in de plenaire zaal van de Eerste Kamer. De titel van de conferentie luidde: *Kan technologie ook links zijn?* De nadruk zal op de politieke en maatschappelijke sturing van technologische vernieuwing op de terreinen arbeid en zorg liggen. Verslagen en video's worden op de site van het wetenschappelijk bureau geplaatst.

In vervolg op de Eerste Kamerconferentie gaat het WB, met behulp van experts en politici, een 'Handvest voor de slimme stad' schrijven, met 10 à 20 beginselen die lokale, nationale en andere vertegenwoordigers van GroenLinks een houvast bieden bij het beoordelen van technologische innovaties. Bij deze beginselen valt te denken aan privacy en gegevensbescherming (doelbinding, dataminimalisatie); menselijke waardigheid (recht op menselijke tussenkomst bij besluitvorming door algoritmes, recht op betekenisvol menselijk contact); grenzen aan commodificatie; *citizen science*; open source, open standaarden en open data; veerkracht.

We vragen experts om artikelen te schrijven waarin de beginselen uit het handvest worden toegelicht en onderbouwd. De artikelen kunnen zowel over specifieke beginselen als over beleidsterreinen gaan (inzet van technologie voor schone

energie, zorg, openbare orde). Zij moeten de kansen van nieuwe technologieën belichten, maar ook de risico's. De artikelen komen in eerste instantie als discussiestukken op de website van Bureau de Helling. Aan het concept van het handvest wijden we een conferentie. Het definitieve handvest en de artikelen van experts worden in boekvorm gepubliceerd.

output	timing	outcome	impact
Handvest voor de Slimme Stad in concept opgesteld	Q 2	Gedeelde missie in projectgroep. Leidraad voor benaderen auteurs en sprekers op conferentie.	
Debat op website met # bezoekers en # actieve bijdragen	Q 3,4	Verbetering van Handvest. Grotere bekendheid project onder GroenLinkers.	
# publicaties van experts nav Handvest	Q 3,4	Verbetering van Handvest. Steviger netwerk BdH.	
Slotpublicatie	Q 4	# politieke vertegenwoordigers van GroenLinks, met name in gemeenten en in de Tweede Kamer, passen de beginselen uit het Handvest toe bij debatten en initiatieven rond technologie.	Meer publiek debat en zorgvuldiger politieke besluitvorming over invoering van nieuwe technologieën, met name op lokaal niveau.

2.1.3. Woningmarkt

Wonen vormt samen met de arbeidsmarkt, de zorg en de inkomenspolitiek, een belangrijk deel van de sociaal-economische agenda. Het raakt aan de basiszekerheden van mensen. Vraagstukken rondom de woningmarkt hebben op meerdere manieren raakvlak met de twee 'rode draden' in dit jaarplan: ongelijkheid en duurzaamheid.

De huidige problemen op de woningmarkt zijn groot: in grote steden is het steeds lastiger voor mensen met een laag of middeninkomen om huisvesting te vinden. Koopwoningen worden steeds onbetaalbaar en speculanten nemen een deel van het woningbezit in de grote steden over.

In de politiek is er een neiging om oplossingen te zoeken voor de korte termijn. Daarmee houden we het huidige model en de weeffouten die daarin zitten in stand. Daarom wil het wetenschappelijk bureau een langetermijnvisie op de woningmarkt ontwikkelen die kijkt naar de grondoorzaken van de huidige problemen en niet alleen de symptomen bestrijdt. We gaan kijken naar de samenhang van verschillende deelvragen en naar nieuwe manieren om de woningmarkt vorm te geven op basis van een vergelijking van voorbeelden uit verschillende landen.

Het doel is nieuwe modellen te ontwikkelen die richting geven aan hoe we vorm willen geven aan wonen. Het project start in 2018 en zal tot in 2019 doorlopen.

output	timing	outcome	impact

3 artikelen in De Helling over gerelateerde thema's	Q 2,3,4	Discussie binnen GroenLinks over wonen	Wonen staat op de agenda binnen GroenLinks
2 opini artikelen van betrokken experts op basis van deelprojecten	Q 3,4	Artikelen in kranten worden geplaatst	GroenLinkse oplossingen voor woon-vraagstukken vormen deel van het maatschappelijk debat
2 concrete voorstellen die de Tweede Kamerfractie kan lanceren	Q 4	Aandacht in traditionele en sociale media	GroenLinks wordt herkend als de partij met oplossingen voor wonen
Een lijst met minimaal 5 concrete punten voor het Tweede Kamerprogramma 2021	2019	Selectie van standpunten	Consistent beleid van GL op het gebied van wonen
Slotpublicatie	2019	Kader voor politieke standpunten van GL over wonen	Coherente politieke lijn van GL op het gebied van wonen

2.2. Middellange termijn standpuntontwikkeling

In samenspraak met de primaire doelgroep van het WB (actieve GroenLinks politici in alle bestuurslagen) selecteert het WB thema's die om vernieuwing van groene en linkse standpunten vragen. In 2018 wordt hiervoor de vraag bij de Eerste en Tweede Kamer geïnventariseerd, alsmede de behoefte aan ondersteuning bij de Europese GroenLinks fractie.

In 2018 zal het wetenschappelijk bureau zich toeleggen op:

1. Onderzoek naar de eerlijke verdeling van de lusten en de lasten bij de energie- en grondstoffentransitie;
2. Het formuleren van standpunten die de GroenLinks positie weergeven op het gebied van betaalbare woningen voor de lage- en middeninkomensgroepen en de verduurzaming van de woningmarkt;
3. Het opstellen van een handvest als leidraad voor politiek handelen bij vraagstukken die raken aan dataverwerking en –opslag, op basis van een groene en linkse visie op technologie.

Aangezien op het moment van schrijven van dit jaarplan de gesprekken met GroenLinks politici over de nauwkeurige invulling van de samenwerking nog lopen, zijn nog geen betrouwbare indicatoren te geven. Die worden bij de start van ieder project opgesteld.

2.3. Korte termijn rapportages

Aansluitend bij actualiteit wil het WB, al of niet in samenwerking met politici, de partij of externe partners, korte rapportages opstellen van onderzoek dat inzicht geeft in actuele vraagstukken. Hiermee wil het WB het debat en de politieke besluitvorming beïnvloeden met feitelijke informatie gekoppeld aan een GroenLinks standpunt.

Aanleiding voor een dergelijke rapportage vindt het WB in het nieuws of de politieke agenda. Daarom zijn ze vooraf niet goed te voorspellen. Het WB zal in 2018 minimaal zes van dergelijke rapportages opleveren. Ze sluiten aan bij het nieuws van dat moment en laten een helder GroenLinks standpunt horen.

Een van deze rapportages schrijven we naar aanleiding van de invoering van de Omgevingswet. Die wet biedt kansen om de energietransitie, de circulaire economie en natuurbescherming steviger te verankeren in de ruimtelijke ordening. Om de nieuwgekozen GroenLinks-fracties te informeren en inspireren, brengt Bureau de Helling in maart 2018 een voorbeeldparagraaf over de Omgevingswet ten behoeve

van lokale coalitieakkoorden uit. Deze voorbeeldparagraaf schrijven we met drie lokaal actieve GroenLinksers, en stemmen we af met de Tweede Kamerfractie.

Een tweede rapportage brengen we uit over de transitie van de zorg naar het lokale overheidsniveau. In samenwerking met lokale politici en belangenorganisaties van zorgvragers, stellen we een zespuntenplan voor de Wmo (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) op. Dit manifest dient als input voor lokale politici bij coalitieonderhandelingen.

De gemeenteraadsverkiezingen in 2018 zijn een goed moment op de politieke agenda om op een dergelijke manier naar buiten te treden. Ook rondom de in september geplande meet-up in Afas Live – de bezegeling van de Kantinetour – zal het WB met een goed gekozen onderwerp de publiciteit zoeken.

output	timing	outcome	impact
6 aan de actualiteit gebonden rapportages	2018	Media aandacht voor GroenLinks standpunten	Invloed op besluitvorming rondom het geagendeerde standpunt

2.4. Programmatische ontwikkeling

Bureau de Helling heeft een rol bij het voorbereiden en schrijven van conceptverkiezingsprogramma's van GroenLinks. Dat doen we in 2018 in elk geval voor het Europese en het nationale niveau. Bij het opstellen van een verkiezingsprogramma voor de Provinciale Staten zal BdH in overleg met de programmacommissie onderdelen of standpunten aanleveren.

2.4.1. Europees verkiezingsprogramma

Bureau de Helling levert de secretaris/penvoerder voor de programmacommissie die in 2018 het conceptverkiezingsprogramma voor de Europese verkiezingen van 2019 gaat schrijven. Onderdeel van dat project is een onlinedebat op onze website, om input te verzamelen voor de programmaschrijvers.

output	timing	outcome	impact
Visietekst van het EP verkiezingsprogramma	Q3	Kader voor politieke standpunten van GL in EP	Coherente politieke lijn van GL in EP en campagne
Programmapunten in het EP verkiezingsprogramma	Q3	Selectie standpunten	Consistent beleid van GL in EP en campagne
Advisering pre-amendementen en amendementen	Q1 2019	Besluitvorming op het congres	Meer mensen zijn betrokken bij het programma maar minder besluitvorming heeft op het congres plaats gevonden
Afronding verkiezingsprogramma	Q1 2019	Vastgesteld verkiezingsprogramma dat heldere koers voor GL in EP geeft	Basis voor een succesvolle campagne voor het EP en houvast voor parlementariërs in het EP

2.4.2. Project 2021

Bureau de Helling levert in 2018 een bijdrage aan de programmatische ontwikkeling van GroenLinks met het oog op de volgende verkiezingen voor de Tweede Kamer,

verwacht in 2021. Dit doen we in de vorm van kiezersonderzoek. Dat onderzoek wordt uitgevoerd bij Bureau de Helling in opdracht van en met aparte financiering vanuit het Landelijk Bureau van GroenLinks, en zal zich richten op communicatiestrategie, prioritering van thema's en positionering binnen thema's.

BdH blijft gedurende 2018 in nauw overleg met de projectleider en voorziet de fracties en toekomstige programmaschrijvers op verzoek van input.

Indicatoren worden vastgesteld in 2018.

2.5. Kennisontwikkeling

GroenLinks heeft een opleidingsinstituut, de GroenLinks Academie. Het WB levert in 2018 een bijdrage aan het programma. Dat doet het WB met de ontwikkeling van een programmaonderdeel dat deelnemers aan de Academie informeert over de geschiedenis van het GroenLinkse denken, van het gedachtengoed van de groendleggers van de partij tot en met het huidige denken. Deze module wordt door het WB ontwikkeld en georganiseerd.

Hiernaast werkt het WB met de Academie samen door deelonderwerpen aan te bieden binnen het programma van de Academie. Die onderwerpen hangen samen met projecten en onderzoek dat het WB uitvoerde. In 2018 biedt het WB mogelijk een module over de omgang met rechts-populisme in de gemeenteraad aan. Ook zal BdH in overleg met de Academie coördinator op verzoek meewerken aan de ontwikkeling van modules(s) in 2019.

output	timing	outcome	impact
Ontwikkeling module beginselen en standpunten GroenLinks van oprichting tot vandaag	Q3	Module binnen trainingsprogramma van de GL Academie	Basiskennis in gelijke mate aanwezig bij GL kader
2 ^{de} module voor de GL Academie	Q4	Module voor training van de GL Academie	Basiskennis in gelijke mate aanwezig bij GL kader

2.6. Tijdschrift de Helling

Tijdschrift de Helling is de kwartaaluitgave van het wetenschappelijk bureau van GroenLinks, gericht op politici van GroenLinks en andere actieve GroenLinkers. De Helling draagt met verdiepende essays, opiniestukken en interviews bij aan weloverwogen standpuntvorming over groene en sociaaleconomische vraagstukken. De Helling geeft een podium aan uiteenlopende en grensverleggende standpunten en denkrichtingen over onderwerpen die nu of in de nabije toekomst van belang zijn voor de partij. Daarmee draagt het tijdschrift bij aan de rol van het wetenschappelijk bureau als denktank van GroenLinks. De Helling biedt ruimte aan vraagstukken waar het wetenschappelijk bureau aan werkt, maar behandelt nadrukkelijk ook andere onderwerpen.

In 2018 krijgt het tijdschrift een nieuwe bladformule, gebaseerd op bovenstaande doelstelling en doelgroep, met een bijbehorend ontwerp. Doel is om de Helling een meer herkenbaar profiel te geven als tijdschrift van het wetenschappelijk bureau, en het zo relevanter en invloedrijker te maken voor GroenLinks en een toenemend aantal lezers. Eind dit jaar willen we er 150 betalende abonnees bij hebben.

output	timing	outcome	impact
Restyling tijdschrift op basis van lezersonderzoek en redactieformule	Q3	Een tijdschrift dat aansluit bij de doelstellingen en doelgroepen van het blad, en dat herkenbaar is als uitgave van Bureau de Helling.	Het tijdschrift draagt bij aan het agenderen, versterken en verdiepen van het groenlinkse politieke gedachtegoed, en aan wetenschappelijke, politieke en maatschappelijke kennisontwikkeling.
# marketing acties	Q2,3, 4	Groei abonnees tijdschrift met 150	Meer kennisname van het groenlinkse gedachtegoed, grotere relevantie voor tijdschrift en BdH.

2.7. Hellingproef

De jongeren van Bureau de Helling maken elk jaar een eigen werkprogramma, waarin ze aansluiting zoeken bij het jaarplan van het Bureau. In 2018 zal het wetenschappelijk bureau de samenwerking met Hellingproef actief zoeken, door gezamenlijk een project te ontwikkelen waarmee we 35-minners aanspreken. Hiermee wordt een nieuwe doelgroep aangeboord.

output	timing	outcome	impact
1 gezamenlijk project Hellingproef en WB, met een bereik van minimaal 50 35-minners	Q3,4	Bekendheid bij 35- doelgroep	Toename betrokkenheid van nieuwe jonge doelgroep.

3. Organisatie

In 2018 (Q1) wordt een nieuwe strategie voor het wetenschappelijk bureau vastgesteld (zie inleiding). Hierin wordt de richting, de doelstelling en ambitie van het WB tot 2021 vastgelegd. Om die ambitie te realiseren is een aanpassing van de werkwijze in de organisatie nodig.

Om een expertisecentrum op het gebied van groenlinkse visieontwikkeling te worden, moet het WB *lean and mean* georganiseerd zijn. Om de komende jaren toe te groeien naar een organisatie die door verschillende geledingen binnen GroenLinks, maar ook daarbuiten gevonden wordt, is ontwikkeling van de aanwezige expertise en competenties gewenst.

In 2018 zal het wetenschappelijk bureau omgevormd worden tot een projectenorganisatie. Dit bestaat uit een klein kernteam van ongeveer 3,5 fte. In dat kernteam zit capaciteit voor projectleiders en enkele ondersteunende taken. Daaromheen organiseren we een flexibele schil van tijdelijke medewerkers die per project aangesteld worden.

In het vaste kernteam van het WB ontwikkelen we zowel de competenties die voor effectief projectleiderschap benodigd zijn, als de expertise die noodzakelijk is om de thematische projecten tot een goed resultaat te brengen. Dat betekent dat de

projectleiders niet alleen het projectmatige proces begeleiden, maar ook inhoudelijk voldoende competent moeten zijn om een bijdrage aan het resultaat te leveren.

output	timing	outcome	impact
Ingerichte en toegeruste projectorganisatie	Q2,3,4	Werkzaamheden en activiteiten van het WB nemen toe in kwantiteit en kwaliteit.	De uitkomsten van de WB projecten hebben een meetbare impact op politieke besluitvorming en/of maatschappelijk debat.

4. Financiën

Het WB ontvangt een vaste subsidie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en van de partij GroenLinks. In 2018 is dat een bedrag van € 392.780,-. Omdat het WB kwetsbaar is voor verkiezingschommelingen wordt in de nieuwe strategie gekozen voor inkomstendiversificatie.

In 2018 zullen daar vooral voorbereidende stappen in gezet worden. Van de verschillende mogelijkheden die het WB ziet voor nieuwe inkomsten wordt in 2018 alleen een bescheiden resultaat voorzien door middel van projectfinanciering.

Wel zullen in 2018 voorbereidingen getroffen worden om in 2019 grotere stappen op het gebied van inkomstendiversificatie te realiseren.

output	timing	outcome	impact
1 project waarvoor een externe financier wordt gevonden	Q 4	Voldoende matchfunding (minimaal 15K) voor de start van een extra project in 2018	<i>Opzet en start van een extra project leidend tot in het projectplan gedefinieerde impact</i>

5. Communicatie en marketing

Effectieve communicatie versterkt de reputatie van het WB als expertisecentrum voor groenlinkse visieontwikkeling. Effectieve marketing rondom de producten die het WB distribueert is van belang voor de verspreiding en de ambitie inkomsten te genereren.

In een communicatiestrategie worden in 2018 op basis van geselecteerde doelgroepen, kernboodschappen en een keuze voor geschikte kanalen de doelstellingen voor de communicatie van het WB opgesteld. Deze zijn gericht op het versterken en uitbouwen van de reputatie van het WB. Hierbij zal, waar mogelijk, ook aansluiting worden gezocht bij de communicatiestrategie van GroenLinks.

De resultaten worden periodiek gemeten. In 2018 zal een 0-meting plaatsvinden die de mate waarin doelgroepen het WB herkennen op elementen zoals betrouwbaar, onafhankelijke, innovatief en samenwerkingspartner herkennen.

Tijdschrift de Helling krijgt in 2018 een *restyling*. Een van de doelstellingen hiervan is het tijdschrift herkenbaarder en dichter aan te laten sluiten bij de activiteiten en doelstellingen van het wetenschappelijk bureau. Een andere doelstelling is het tijdschrift, in plaats van een kostenpost, een bijdrage te laten leveren aan de inkomsten van het WB. Hiervoor is een aparte marketingstrategie nodig, die voor een toename van het aantal abonnees zorgt en mogelijk andere manieren van verkoop initieert. Deze strategie wordt in 2018 opgeleverd.

Cruciaal voor de werkwijze en de doelstellingen van het WB is het aanleggen en onderhouden van een netwerk op het gebied van de (potentiële) thema's waar het bureau zich mee bezighoudt. In 2018 zal het WB starten met de inrichting van een database. Waar mogelijk zal hierbij aansluiting gezocht worden met het netwerk en de database van GroenLinks.

output	timing	outcome	impact
Communicatiestrategie WB opgeleverd en vastgesteld	Q 2	Consistentie en coherentie in boodschap en reputatie van het WB	Binding primaire doelgroep aan het werk van het WB
0-meting op kernwaarden WB	Q 3	Inzicht in de reputatie van het WB bij primaire doelgroep	Versterking binding primaire doelgroep aan het werk van het WB
Marketingstrategie voor tijdschrift de Helling	Q 3	Marketingacties leidend tot een abonneegroei van + 150	Kennisontwikkeling en binding aan GroenLinkse visie en gedachtengoed
Database met contacten op geselecteerde thematische gebieden	Q 3	Betrokkenheid van kwalitatief netwerk bij projecten WB	Versterking kwaliteit van GroenLinks visie en standpuntbepaling

6. KPI's

In 2018 zal op projectniveau de voortgang gemonitord worden op basis van de per project vastgestelde indicatoren. De KPI's voor 2018 (de indicatoren waarop kwartaalrapportages gemaakt worden) zijn:

Activiteit	Doel 2018	Q1	Q2	Q3	Q4
Lange termijn visieontwikkeling	3				
Middellange termijn standpuntontwikkeling	3				
Korte termijn rapportages	6				
Verkiezingsprogramma ontwikkeling	1				
Kennisontwikkeling modules	2				
Groei tijdschrift de Helling	+ 150				
Projectmatige organisatie ingericht	afgerond				
Project financiering	15 K				
Communicatiestrategie	afgerond				
Database	ingericht				

BIJLAGE

- Budget